

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 120.621 van 16 juni 2003
in de zaak A. 74.520/IX-96.**

In zake : 1. Hubert VAN DER SNICKT,
 2. Jean-Noël COEN,
 3. Carlos LALEEUW,
 4. Rony GYSELBRECHT,
 5. Ludovic BERCKMANS,
 6. Dany DHONT,
 7. Marc GHIJSENS,
 8. Jean VANHEEL,
 9. Hugo GODTS,
 die woonplaats kiezen bij
 advocaat G. VAN GRIEKEN,
 kantoor houdende te BRUSSEL,
 Keverslaan 11

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van
Landsverdediging.

DE RAAD VAN STATE, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Hubert VAN DER SNICKT, Jean-Noël COEN, Carlos LALEEUW, Rony GYSELBRECHT, Ludovic BERCKMANS, Dany DHONT, Marc GHIJSENS, Jean VANHEEL en Hugo GODTS, allen adjudant bij de Belgische Krijgsmacht, op 2 juni 1997 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 27 maart 1997 van de jury voor de wedstrijd voor de bevordering tot de graad van adjudant-chef, sessie 1996, waarbij zij haar beslissing van 18 oktober 1996 intrekt;

Gelet op het arrest nr. 76.001 van 29 september 1998 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gelet op het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging van
M. GHYSENS en J. VANHEEL;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van
wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur
R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 10 december 2001 die de neerlegging
ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de
laatste memorie van verzoekers;

Gelet op de beschikking van 27 maart 2003 waarbij de terecht-
zitting bepaald wordt op 12 mei 2003;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat G. VAN GRIEKEN, die
verschijnt voor verzoeker, en van majoor-militair administrateur A. DE DECKER,
die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van
State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden
samengevat als volgt :

1.1. De negen verzoekers zijn allen adjudant bij de Krijgsmacht en behoren tot de ambtengroep 60 (ambulanciers, gediplomeerde verplegers of fysiotechnici) van de Medische Dienst.

1.2. Op 24 maart 1995 vaardigt de Chef van de Generale Staf van de Krijgsmacht een nota uit met betrekking tot de "toelatingsproeven, cursus en vergelijkend kwalificatie-examen voor de graad van adjudant-chef (oppermeester) in 1996". In de bijlage A bij deze nota staan, onder meer, de namen vermeld van de kandidaten adjudant-chef van de ambtengroep 60 van de Medische Dienst. Hieronder bevinden zich, onder meer, de negen verzoekers.

Met een nota van 1 december 1995 vraagt de Chef van de Generale Staf van de Krijgsmacht aan de minister van Landsverdediging om het aantal plaatsen, toe te kennen aan kandidaten adjudant-chef voor de wedstrijd 1996, goed te keuren. In de bijlage aan de nota wordt voor de land-, de lucht-, de zeemacht en de medische dienst per ambtengroep het aantal plaatsen bepaald. Voor de ambtengroep 60 van de medische dienst worden 15 plaatsen voorgesteld.

Op 19 december 1995 verleent de minister van Landsverdediging zijn instemming met het voorstel.

1.3. Met een nota van 12 april 1996 maakt de Staf van de Medische Dienst onder meer de samenstelling van de examenjury bekend voor de kwalificatie-wedstrijd van adjudant-chef, sessie 1996.

Geneesheer-majoor GOOSSENS, voorzitter van de examenjury, meldt aan de Staf van de Medische Dienst, dat de samenstelling van de examenjury niet in overeenstemming lijkt met het koninklijk besluit van 31 juli 1969 ter bepaling, bij toepassing van de wet betreffende het gebruik der talen bij het leger, van de samenstelling der in de krijgsmacht in te richten examencommissies. Hij stelt dat artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 1969 voorschrijft dat alle officieren die deel uitmaken van een examenjury, het bewijs dienen te leveren van de grondige kennis van de taal waarin de kandidaten moeten worden ondervraagd. Hij wijst erop dat artikel 2 voorziet in de mogelijkheid af te wijken van artikel 1, door dit aantal te verminderen, zonder dat dit aantal echter minder dan drie vierden, afgerond op het

onmiddellijk lager geheel getal, mag bedragen en vraagt de aanduiding van een tweede officier die voldoet aan artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 1969.

1.4. Op 18 oktober 1996 stelt de jury van de wedstrijd "ambtengroep 60", bestaande uit geneesheer-majoor GOOSSENS, voorzitter, apotheker-majoor WEICKER en kapitein-commandant MAB SMEKENS, leden, de rangschikkinglijst op van het vergelijkend kwalificatie-examen voor de toelating tot de graad van adjudant-chef, sessie 1996.

Niet betwist wordt dat geneesheer-majoor GOOSSENS de grondige kennis bezit van het Nederlands en het Frans, dat majoor WEICKER als Franstalige de wezenlijke kennis van het Nederlands bezit en dat commandant SMEKENS als Nederlandstalige de wezenlijke kennis van het Frans bezit.

15 kandidaten, waaronder de 9 verzoekers, worden door de examencommissie geslaagd verklaard en batig gerangschikt. 14 andere kandidaten worden geslaagd verklaard maar niet batig gerangschikt.

1.5. Op 27 maart 1997 beslist de examenjury haar beslissing van 18 oktober 1996 in te trekken. De desbetreffende nota luidt als volgt :

"ONDERWERP : Beslissing jury wedstrijd ADC - sessie 1996 - ambtengroep 60

Ref : Verzoekschrift Raad van State G/A 72.432/III-22.825

1. Na analyse van het tijdig ingediend verzoekschrift in Ref., waarbij de vernietiging gevraagd wordt van onze beslissing m.b.t. de ambtengroep 60, blijkt dat de jury niet samengesteld was conform artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 Jul 69 (Reg A16-L3), t.t.z. niet alle zetelende leden bezaten de grondige kennis van de taal van alle kandidaten, namelijk nederlands en frans.
2. De jury trekt dan ook haar beslissing m.b.t. alle kandidaten van de ambtengroep 60 in (alle geslaagden, batig gerangschikt of niet, evenals de niet geslaagden) (zie lijst in Bijl)."

Deze intrekkingbeslissing is de bestreden akte.

1.6. Op 29 april 1997 zendt de commandant van de Koninklijke School van de Medische Dienst, aan alle kandidaten-adjutant-chef die op 18 oktober 1996 oorspronkelijk geslaagd werden verklaard, een nota met betrekking tot de organisatie van een nieuwe wedstrijd die zal plaatsvinden in 1997.

1.7. Op 12 december 1997, na de nieuwe wedstrijd, maakt de examenjury een nieuwe rangschikkinglijst op. De verzoekers COEN, GYSELBRECHT, VAN DER SNICKT, LALEEUW, DHONT, BERCKMANS en GODTS zijn geslaagd en worden in nuttige orde gerangschikt. De verzoekers VANHEEL en GHIJSENS zijn eveneens geslaagd doch niet in batige orde gerangschikt;

2. Overwegende dat de verzoekers VAN DER SNICKT, COEN, LALEEUW, GYSELBRECHT, BERCKMANS, DHONT en GODTS, nadat de Raad van State hun vordering tot schorsing van de bestreden beslissing bij arrest nr. 76.001 van 29 september 1998 had verworpen, de voortzetting van de procedure niet hebben gevraagd, om reden dat zij inmiddels geslaagd en batig gerangschikt waren in een nieuw examen voor de toegang tot adjudant-chef; dat, overeenkomstig artikel 17, § 4 ter, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en artikel 15ter, § 1, van het algemeen procedurereglement, ten aanzien van die verzoekers de afstand van geding wordt vastgesteld; dat, aangezien de verzoekers slechts genoegdoening hebben verkregen na te hebben moeten deelnemen aan een nieuw examen, wel ingegaan kan worden op hun vraag om de kosten van het geding ten laste van de verwerende partij te leggen;

Overwegende dat het beroep enkel onderzocht dient te worden in de mate dat het betrekking heeft op de verzoekers GHIJSENS en VANHEEL;

3.1. Overwegende dat de auditeur-verslaggever het onderzoek van de zaak beperkt heeft tot het derde onderdeel van het derde middel, waarin de verzoekers de schending aanvoeren van “de artikelen 30 en 182 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en gecombineerd met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet”;

dat hun betoog erop neerkomt dat artikel 31, § 1, van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen in het leger, de principiële verplichting bevat dat de examinatoren in de krijgsmacht een grondige kennis moeten hebben van de taal van de recipiënt maar dat artikel 31, § 2, de Koning machtigt om te bepalen hoeveel leden van elke examencommissie aan die voorwaarde moeten voldoen, terwijl de artikelen 30 en 182 van de Grondwet aan de militairen de essentiële waarborg verlenen dat - ook op het vlak van de taalregeling- alleen de wetgever hen verplichtingen kan opleggen en terwijl het vaststellen van regels betreffende de vereiste talenkennis van een examenjury geen beperkte uitvoeringsbevoegdheid betreft die aan de uitvoerende macht gedelegeerd kan worden; dat zij aldus van oordeel zijn dat artikel 31 van de wet van 30 juli 1938, in de mate dat die bepaling de Koning machtigt om regels te stellen met betrekking tot de taalkennis van de juryleden, aan de militairen het genot ontnemt van de essentiële waarborg dat de wetgever hun statuut zal bepalen, hetgeen tevens een discriminatie uitmaakt; dat zij voorstellen dat er dienaangaande aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag zou worden gesteld;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat de Raad van State in het arrest nr. 76.001 van 29 september 1998 gewezen heeft dat het een algemeen beginsel is dat de leden van een examencommissie de grondige kennis moeten hebben van de taal waarin het examen mag worden afgelegd en dat het bijgevolg van weinig belang is of het Arbitragehof artikel 31 van de wet van 30 juli 1938 ongrondwettig zou bevinden; dat zij zich, aangezien de verzoekers in die omstandigheden geen belang hebben bij het antwoord van het Arbitragehof, verzet tegen het stellen van een prejudiciële vraag;

3.3. Overwegende dat verzoekers in hun memorie van wederantwoord stellen dat, in geval het Arbitragehof positief antwoordt op de hem gestelde vraag, de wet van 30 juli 1938 in deze zaak geen toepassing mag krijgen; dat zij in hun laatste memorie daaraan toevoegen dat de examenjury, die de bestreden beslissing heeft genomen, “even onbevoegd” was als de commissie die op 18 oktober 1996 de uitslag van het examen vaststelde, dat “het ambtshalve te onderzoeken

onbevoegdheidsmiddel bevestigend dient beantwoord te worden” en dat, bij het onderzoek van een ambtshalve middel, geen belang aangetoond moet worden;

3.4.1. Overwegende dat artikel 31 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger, zoals het gold op het ogenblik dat het bestreden besluit getroffen werd, luidde als volgt :

“§ 1. Niemand kan tot examinerator worden benoemd in een school van de krijgsmacht zo hij niet op de in artikel 2 of in artikel 7 voorgeschreven wijze het bewijs geleverd heeft van de grondige kennis van de taal waarin de recipiendi moeten ondervraagd worden.

§ 2. De Koning bepaalt het aantal leden van elke examencommissie, die moeten voldoen aan de voorwaarden vermeld in § 1.

§ 3. (...).”

Overwegende dat het koninklijk besluit van 31 juli 1969 ter bepaling, bij toepassing van de wet betreffende het gebruik der talen bij het leger, van de samenstelling der in de krijgsmacht in te richten examencommissies, hetwelk in zijn aanhef verwijst naar artikel 31, § 2, van de wet van 30 juli 1938, luidt als volgt :

- Artikel 1:

“Elke officier die deel uitmaakt van een in de krijgsmacht ingerichte examencommissie moet, op de wijze bepaald onder artikel 2 of artikel 7 van de wet van 30 juli 1938, betreffende het gebruik der talen bij het leger, gewijzigd bij de wet van 30 juli 1955, het bewijs bijbrengen van de grondige kennis van de taal waarin de recipiendi moeten worden ondervraagd.”

- Artikel 2:

“Ingeval van onmogelijkheid een examencommissie in te richten in overeenstemming met de bij artikel één voorgeschreven regel, kan het aantal officieren, leden van deze examencommissie, die aan de in dit artikel gestelde voorwaarde moeten voldoen, worden verminderd zonder dat dit aantal echter minder dan de drie vierden, afgerond op het onmiddellijk lager geheel getal, mag bedragen van het totale aantal van de officieren die deze examencommissie omvat.”

3.4.2. Overwegende dat met het bestreden besluit de examenjury voor het examen van adjudant-chef, sessie 1996, haar beslissing van 18 oktober 1996 intrekt om reden dat de jury -bestaande uit geneesheer-majoor GOOSSENS, die de grondige kennis van het Nederlands en het Frans bezit, apotheker-majoor WEICKER, die als Franstalige de wezenlijke kennis van het Nederlands bezit en kapitein-commandant SMEKENS, die als Nederlandstalige de wezenlijke kennis van het Frans bezit- niet samengesteld was overeenkomstig artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 1969, aangezien zij niet allen over de grondige kennis beschikten van de taal van de ondervraagden: het Nederlands of het Frans;

Overwegende dat verzoekers die intrekingsbeslissing inhoudelijk onregelmatig achten omdat naar hun oordeel (derde middel, eerste onderdeel) het besluit van 18 oktober 1996 wel degelijk regelmatig tot stand gekomen is, aangezien de examenjury voldeed aan het bepaalde in artikel 2 van het koninklijk besluit van 31 juli 1969, doordat twee leden van de examenjury de grondige kennis hadden van het Nederlands aan de ene kant (GOOSSENS en SMEKENS) en het Frans aan de andere kant (GOOSSENS en WEICKER);

3.4.3. Overwegende dat verzoekers met het derde onderdeel van het derde middel vastgesteld willen zien dat de wetgever bij het goedkeuren van artikel 31, § 2, van de wet van 30 juli 1938, de Grondwet heeft miskend in die zin dat artikel 182 van de Grondwet niet toelaat dat de wetgever, bij de vaststelling van het statuut van de militairen, een ruime delegatie aan de Koning verleent en dat die delegatie een schending van het gelijkheidsbeginsel insluit tussen de verzoekers en de militairen wiens statuut wel degelijk binnen de grenzen van artikel 182 wordt geregeld; dat, in hun redenering, de ongrondwettigheid van artikel 31, § 2, insluit dat het koninklijk besluit van 31 juli 1969 geen deugdelijke rechtsgrond heeft zodat de verwerende partij zich niet op die bepaling kon steunen om vast te stellen dat de examencommissie op 18 oktober 1996 onregelmatig was samengesteld;

3.4.4. Overwegende dat de Raad van State niet op eigen gezag kan vaststellen dat een wetsbepaling de grondwet miskent; dat hij enkel vermag, nadat het

Arbitragehof een bevestigend antwoord geeft op een prejudiciële vraag die hem dienaangaande gesteld is, vast te stellen dat die wetsbepaling ongrondwettig is en dat de reglementaire besluiten, die er hun rechtsgrond in vinden, geen toepassing kunnen krijgen; dat zulks te dezen het geval kan zijn met het koninklijk besluit van 31 juli 1969;

3.4.5. Overwegende dat, in geval het Arbitragehof de vraag of artikel 31, § 2, van de wet van 30 juli 1938 het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel miskent, positief beantwoordt, de Raad van State zal moeten besluiten dat het koninklijk besluit van 31 juli 1969 geen deugdelijke rechtsgrond heeft, dat de verwerende partij er geen toepassing van had mogen maken en dat de examencommissie zich op dat koninklijk besluit niet kon steunen om haar beslissing van 18 oktober 1996 in te trekken;

3.4.6. Overwegende evenwel dat, in dat geval, er nog altijd de vaststelling blijft dat artikel 31, § 1, van dezelfde wet -bepaling die niet in het voorwerp van de prejudiciële vraag aan het Arbitragehof begrepen is- de verplichting bevat dat alle examinatoren die binnen de krijgsmacht opereren, de grondige kennis dienen te hebben van de taal van de examinandi -in dit geval dus het Nederlands en het Frans- en dat artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 juli 1969 -bepaling waarop de examencommissie zich gesteund heeft om haar beslissing van 18 oktober 1996 in te trekken- slechts de herformulering is van die wetsbepaling;

Overwegende dat verzoekers niet betwisten dat de examencommissie op 18 oktober 1996 Nederlandstalige en Franstalige kandidaten diende te ondervragen, terwijl slechts één van de drie leden van de commissie -de voorzitter, geneesheer-majoor GOOSSENS- de grondige kennis had van het Nederlands en van het Frans; dat daaruit volgt dat de vaststelling dat artikel 31, § 2, van de wet van 30 juli 1938 de Grondwet zou miskennen en dat het koninklijk besluit van 31 juli 1969 geen toepassing zou mogen krijgen, niet kan beletten dat de examencommissie op 18 oktober 1996 nog altijd niet voldeed aan de verplichting ingesteld door artikel 31, § 1, van dezelfde wet; dat het buiten toepassing houden van artikel 1 van het

koninklijk besluit van 31 juli 1969 ook niets verandert aan de verplichting die de wetgever zelf aan het bestuur heeft opgelegd; dat, in die zin, het gegronnd bevinden van het derde onderdeel van het derde middel, zeker nog niet betekent dat de examencommissie die verzoekers op 18 oktober 1996 ondervraagd heeft, geldig was samengesteld; dat vanuit dat oogpunt, verzoekers dan ook geen belang hebben bij het middel en dat er geen reden is om aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen;

4. Overwegende dat het auditoraatsverslag beperkt is tot het onderzoek van het hiervoor onderzochte derde onderdeel van het derde middel; dat er reden is om het onderzoek van de zaak voort te zetten,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De afstand van het geding van Hubert VAN DER SNICKT, Jean-Noël COEN, Carlos LALEEUW, Rony GYSELBRECHT, Ludovic BERCKMANS, Dany DHONT en Hugo GODTS wordt vastgesteld.

Artikel 2.

De kosten van de vorderingen tot schorsing ingesteld door de verzoekers Hubert VAN DER SNICKT, Jean-Noël COEN, Carlos LALEEUW, Rony GYSELBRECHT, Ludovic BERCKMANS, Dany DHONT en Hugo GODTS, bepaald op 1214,71 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Artikel 3.

De debatten worden heropend.

Artikel 4.

Het door de auditeur-generaal aangestelde lid van het auditoraat wordt belast met een bijkomend onderzoek van de zaak.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien juni 2000 en drie, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.